

9. 7. 2017

4. neděle po Trojici

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista!
„Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé.
Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný.“ Ž 127,1

Píseň 158 *Samému Bohu sláva, čest*

Modlitba: Hospodine, věčný Bože, svatý a naším rozumem nepostižitelný, jdeš s námi po cestě našeho života? Nebo jsi pouhým divákem našich tužeb, našeho snažení? Přihlížíš jen našim pádům, zklamáním a domýšlivým ziskům - anebo se toho všeho nějak účastníš? Ale jak? Jsi na naší straně, chráníš nás, podpíráš? Jak? Tušíme, že tvá pomoc a ochrana, tvá podpora, kterou dáváš, není nic povrchního, není to žádný obal před nepřízní času, před lidskou zlobou, před vlastním selháním, spíše jsi zdrojem síly, která dává povstat z klopýtnutí a pádů, unést rány, vzepřít se nespravedlnosti, zastat se pravdy, učit se milovat. Bože, navštiv nás silou svého Ducha, formuj nás dle obrazu Tvého Syna Ježíše Krista, ať žijeme v důvěře a naději. Amen

Čtení: Ez 13,8-16

Píseň 438 *Přišli jsme, ó Ježíši*

Text: Mt 7,24-29

Co stavíme? Svým životem, v průběhu svého života? Nebo je celý náš život stavbou? Je ten dům, o kterém Ježíš mluví, náš životní příběh? Je to něco na nás, co bude jednou doceněno, co zůstane, anebo se rozplyne? Nebo jsme tím domem my sami, naše osobnost anebo spíš jakási naše vnitřní struktura, vztah ke světu i k druhým, důvěra, naděje, to, jak se díváme kolem sebe a před sebe, v jaké perspektivě žijeme? Co všechno svým životem, ve svém životě stavíme? Anebo necháváme ležet ladem anebo necháváme padnout? Nebo snad bouráme?

A co je pak tou bouří a co znamená pád domu? Jsou bouří neštěstí, nehody, nepřízně osudu nebo spíš vnitřní krize, ať už v důsledku vnějších vlivů anebo z vlastního selhání? Co je tím

kolapsem? Určitě tím není myšlena fyzická smrt. O bratru Vladimírovi Procházkovi, který nás vždycky srdečně zdravil a znal jménem, a který tragicky zahynul před pár dny, o tomto bratru bychom přece neřekli, že stavěl na písku!

Není mi taky úplně jasné, nakolik je pád domu fatální. Podobenství nechává otevřené, zda se nemoudrý stavitel dokáže poučit a zda dostane příležitost začít znovu a jinak.

A tak se všemi těmi otázkami, na které nám Ježíš nedává odpověď, podívejme se na to, co nám říká.

Ježíš se nezabývá tím, jak dům vypadá. V tom, co se týčí nad zemí, v tom nevidí podstatný rozdíl mezi stavitelem moudrým a bláznivým. Ježíš nepředpokládá, že dům jeho následovníka je krásnější nebo solidnější než domov toho, kdo se k němu nepřidá. Nepředpokládá, že domov jeho učedníka musí být výkladní skříň ctnosti a charakteru, zatímco domy jiných hned zdálky a na první pohled odpuzují.

Netvrdí se tu, že křesťané jsou ti lepší a mravnější, zatímco všichni ostatní jsou padouši, pokrytci či ještě něco horšího. Domovy obou mohou být stejně krásné, dobré, solidní - v tom není rozdíl. Dokonce si lze představit, že dům nekřesťana bude výstavní a pevný, zatímco stavení křesťanova jen chatrná bouda s podezřelými trhlinami. Ježíš nás neučí povyšovat se nad jiné. Učí nás pokoře a toleranci, neuráží životy nekřesťanů jako méně hodnotné nebo méně dobré, a své následovníky nepodporuje v povrchnosti.

Druhá věc, v čem se domovy obou neliší: je povodeň, příval a vichřice, kterým jsou domy vystaveny. Ježíš svým následovníkům neslibuje, že budou uchráněni všeho zlého. Nic není jeho evangelium vzdálenější než představa, že kruté rány dopadají na bezbožníky či malověrné, zatímco stačí jen správně věřit a náš život je jenom růžová zahrada. Stejně rány, stejné životní pohromy anebo vnitřní krize mohou dopadnout na obojí a nesouvisí to nijak se slabou či silnou vírou.

A tak, když zápasíte s nemocí a bolestí vaší vlastní, nebo se trápíte pro své blízké, když procházíte obtížným obdobím svého života, krizemi osobními, rodinnými, vězte: není to proto, že byste málo nebo špatně věřili nebo že by na vás Pán Bůh zapomněl. Neptejte se, čím jsem si to zrovna já zasloužil? Co jsem udělal špatně? Co jsem zanedbal? Proč jsem se Bohu znelíbil? Není tu vůbec žádná souvislost. Takové zlé věci se prostě stávají a mohou se stát každému.

To, v čem se oba domy skutečně liší, je někde v hloubce a vnějším pohledu nepřístupné. Není to dům sám, nýbrž základ, na kterém jeden z nich je a druhý není postaven. Skála nebo hlušina, kámen nebo pohyblivé písky. A výsledek závisí v tomto podobenství právě jen na tom základu.

Ježíš neslibuje snadnější život. Jediné, co zde nabízí (a co je povrchnímu pohledu nepřístupné), je cosi jako kotva, či právě pevný základ, který je mimo nás a mimo náš dům, ale přece právě na něm náš dům stojí a to nás může podržet uprostřed pohrom a neštěstí, uprostřed toho zlého, co se na nás může přivalit. Anebo se z nás vyvalí zevnitř. Neptej se, čím jsem si to zasloužil (anebo nezasloužil) - ptej se, hledej, oč se mohu opřít, nač spolehnout, jak to unést?

Co nás může podržet, na čem se dá stát a stavět, to je povrchnímu pohledu nepřístupné. A tak i my sami se ptáme - jsme vskutku na tom správném základě? Stojíme dobře - na správném místě? Je to, co věříme, ale nevidíme, je tou bezpečnou skálou?

Možná jste také udělali tu zkušenost, že nejistoty prožíváme, nejvíce tápeme ve chvíli, kdy vlastně o tolik nejde. Možná jste udělali zkušenost, že ve skutečném ohrožení a v opravdové krizi náhle přijde okamžik prozření, kdy ucítíme pevnou půdu pod nohama, pocítíme, jak nás víra, která není z nás, nese a přenáší přes propasti.

Ale nemusí jít o obecnou zkušenost, a také bychom takto nepomohli někomu, kdo teprve hledá, a proto pohledme do podobenství samého, co je tou skálou, tím životním základem.

Ježíš říká: „Kdo slyší má slova a činí je, ten je podoben člověku moudrému.“ Zvláštní je, že nemluví o víře, nýbrž o slyšení a činění. Ježíšova slova tam na hoře v tu chvíli vyřčená by měla být pevným základem? Slova jakéhosi Ježíše z Nazareta, potulného kazatele. Slova pronesená na cestě, jakoby do větru, slova, za nimiž v tu chvíli nestála žádná autorita státní ani církevní. Jejich moc pramenila jen z Ježíše samého.

Když si tak vybavím, o čem Ježíš v kázání na hoře mluví, jde o hodně riskantní výzvy: jdi druhou míli se svým utlačovatelem, dohodni se s protivníkem, miluj nepřítele, nestarejte se, co byste jedli a co byste pili... A tahle podivná sázka na nejistou budoucnost, pokud ji vezmu vážně, má být pevným základem mého domu?

Ve chvíli ohrožení a krize (třeba i té vnitřní – pochybnosti o sobě samém) je moudré slyšet právě tahle Ježíšova slova a činit je, naplňovat je, žít z nich. Nezalézat do sebe a nestahovat se poráženecky ze světa. Člověk zmítaný větrem, v bouři osudových sil, zaplaven vlastní ubohostí má tendenci si vystačit sám, skrýt se v sobě. Ježíš mluví jinak. Slova řečená jakoby do větru jsou slova, která zvou na cestu, vyvádějí ze vší usedlosti a falešného bezpečí dogmat, zvyklostí, jsou to slova, která zvou k otevřenosti srdce, k otevřenosti vůči Bohu i vůči člověku - tato slova činit, tímto Duchem, touto mocí žít, to se ukazuje jako spolehlivý základ života, jako jeho nejbezpečnější skrytost, kotva a útočiště. Amen

Píseň 419 *Mocný Bože, při Kristovu*

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 364 *Vám dávám nový příkaz svůj*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: Jk 1,19-25

Požehnání

Píseň 177 *Nuž Bohu děkujeme*